

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZEKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-
sorért vagy annak törfogatáért
4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri
közlés után 30 kr belyegdíj
fizetendő.

Nagy és többször közlendő hir-
detményeket árkedvezmény-
ben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyitott”-ben közlendő cik-
kekért sornként 10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyilttéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Állami háztartásunk az 1887. év III. negyedében.

Kézdí-Vásárhely, 1887. nov. 29.

Alig van tárgy, mi a politikát jobban érdekelné, mi a sajtónak nagyobb gondot adna, mint államunk pénzügyi állapota. Ez a pártok márványköve, melyen a sugarak a különféle viszonyok — mondhatnám, érdekek — szerint szétverődnek; erre tekint a nemzetnek minden értelmes individuum; mert meg van győződve arról, hogy ehhez jobb jövője van köztve.

Ma, midőn a III. évnegyed pénzügyi helyzetéről a kimutatás előtünk áll, bátran szólhatunk; kimondhatjuk a tények alapján azt, mit igazságérzetünk, elfogulatlanságunk diktál.

Tehát térjünk a tárgyra.

A jelen év III. évnegyedére a bevétel tesz 73.421,000 frtot, a kiadás pedig 82 millió 350,000 frtot; a múlt évihez viszonyítva, a bevétel 4 millió és a kiadás 4 milliónál nagyobb emelkedést tüntet föl.

Nem lehet tagadnunk azt, hogy tete-mes kiadási többlet merült fel, melyet a nemzet, tekintettel az államháztartás tervbe vett rendezésére, legkevésbé várt. Azonban, ha visszaemlékezünk a miniszter-elnök erre vonatkozólag tett enun-ciációjára, el lehetünk készülve erre, miért is a dolgok ily állapota legkevésbé sem lep meg.

A miniszterelnök előre utalt a nehéz viszonyokra, most bekövetkezett azok részbeni kielégítése; kell tehát olyannak tartanunk e többletet, mint a melynek

államiságunk, haladásunk, költséges hadügyi viszonyaink miatt még törté-nie kellett.

De különben a bevételek állapotára, a kiadások jogosultságára vonatkozólag szóljanak a tények.

A költségvetésben fölvevett összegek nem minden oldalról folytak be kifogás-talanul. Mert jóllehet, hogy egyik oldal emelkedést mutat, de másrészt vissza-esések is történtek, melyek mind az ál-lami pénztár kárát idézték elő.

Az egyenes adók, fogyasztások, majd az elszámolásból folyó jövedelmek ez évnegyedben tekintélyes emelkedést mu-tatnak. Aztán a vasut is mintegy 1 mil-lió 174,000 frttal hozott többet, mint az elmúlt évben. Ez az emelkedés, ez jobb jövőre kelt; de ezzel szemben azt sem titkolhatjuk el, hogy a lutri, a sőjövede-lem, bányák, állami birtokok, jószágok jövedelmei határozott esést regisztrálnak.

Annál aggasztóbb ez, mennyivel in-kább bizonyos, hogy az állam rá van utalva arra, hogy a jövedelmi források-nál a preliminált pénzek hiány nélkül befolyjanak s azok mellett, az egyenes adók emelése nélkül, az adónemeket jö-vedelmezőbbekké tegye.

Nem lehet tagadnunk, e néhány mil-liónyi tulkiadás sokakat hidegen érint, de ha a hadügyet s az arra kiadott éven-kinti óriási összeget nézzük, meggyőző-dünk az iránt, hogy a tulkiadás sok te-kintetben kikerülhetetlen volt.

Kapós tárgy ez azok előtt, kik az államgazdálkodás iránt nem a leghizel-gőbbben nyilatkoznak, különösen mert a

földmivelés-, ipar- és kereskedelmi mi-niszter terhére is háramlik bizonyos de-ficit, majd a kiállítás sem hagyott va-lami kedvező nyomokat; de tekintettel kell lennünk arra, hogy a hadügy 5¹/₂ millió tulkiadást okozott. Mindnyájan egyetértünk pedig abban, hogy a véderő szükséges, hogy ez elől ki nem térhetvén, terheit viselnünk kell.

Különben is ezen teher általános; más országokban sem kedvezőbbek a vi-szonyok. A külföldi lapok nem egyszer panaszkodnak az iránt, hogy a depresszió, mi a hadügyi költségek miatt sújtja a népet, nem egyedüli, egészen európai jel-legtűvé lett.

Ezt mi is úgy tudjuk. Most is, ha a hadügyi és honvédségi költség nem vol-na, nyolcz milliót lehetne az állampénz-tár részére meggazdálkodni. De a szük-ség meggyőz ezek ellenállhatlanságáról. Maga a kormány sem tehet arról, ha a nagyobb hatalmakhoz alkalmazkodva, égető követelményeket kell kielégítenie, ha biztonságot kell szereznie a nemzeti életnek, hogy kívánt esetben védő kar-dot emelni elég erős legyen. Azután a közbiztonság mellett hatni kell kifelé, az európai hatalmak előtt emelnie a nemzeti tekintélyt, ama nemzetnek tekintélyét, mely a Tisza Kálmán kormánya alatt modern formát öltött s a mivelte államok módjára úgy halad, mint azt ily nehéz viszonyok között bona fide kívánni lehet.

Érthető lett tehát, hogy a többlet rész-ben olyan igényeket elégít ki, mely elől elzárkózni nem lehetett. Ezzel betelje-sült a miniszterelnöknek erre vonatkozó

lag mondott nyilatkozata, mely miatt a dolog minket legkevésbé sem lepott meg.

Már most szólhatunk olyan hangon is, a minő igazi reményre kelt a jövő iránt, mert azok, mint megmondva vol-tak, úgy látszik, szerre teljesebbé men-nek. Ezen jobb jövő, illetve reményünk nem más, mint a takarékos gazdálkodás, az állami háztartásnak rendbehozatala az adónemek helyesebb kihasználása ál-tal, ama szándék, mi a kiadás és bevétel közötti egyensúlyt törekszik helyre-állítani.

Fejér Ignác.

S Z E M L E.

A képviselőház pénzügyi bizottságából. A képviselőház pénzügyi bizottsága, Zsigmon-dy Vilmos elnöke alatt nov. 25-én tartott ülésén tárgyalás alá vette az államháztartás-nak a jövő év első negyedében való vezeté-séről szóló indemnitás-törvényjavaslatot.

Hegedűs Sándor előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot, nem lévén idő az év végéig a költségvetés megállapítására.

Helfi Ignác azon óhaját fejezi ki ezut-tal is, hogy a pénzügyi év kezdete április 1-ére tétesse.

Tisza Kálmán miniszterelnök elvban tö-kéletesen helyesli, hogy a pénzügyi év kez-dete nem ugyan április 1-ére, hanem július 1-ére tétesse, mert a mi viszonyainknak ez felelne meg leginkább. De az átmenet nehéz-ségei igen nagyok s mielőtt azok egy vagy más módon elenyészthetők lennének, a kor-mány meg is fogja tenni ezen átalakítást.

Wahrmann Mór óhajtaná, hogy addig is legalább a delegációk tilésezése korábbra tétesse, a mi jó részben elenyészthetné a ne-hézségeket, melyek a költségvetés idején való megállapításának útjában állanak.

Tisza Kálmán miniszterelnök erre azt vála-szolja, hogy a közös miniszteriumnak, főleg a hadügyminiszteriumnak igen nehéz a pre-limináret a jövő évre már tavasszal elké-szíteni.

A „Szekelyföld” tárczája.

A fátyolos próféta.

Elbeszélés.

Egy kirgiz monda után

irta Dobay János.

III.

(Folytatás.)

Több esztendő telt, míg Juszuf ismét visszakerült hosszu útjáról a kirgiz pusztára. Itt azóta nagy változások történtek . . .

Legelőször az öreg bölcs molaht, Nevait, látogatá meg, hogy köszönetet mondjon neki a jó tanácsért, mit tőle kapott.

— Allah nyujtsa életedet hosszúra, Nevai, — szól. Juszuf az Isten emberéhez — kö-szönöm jó tanácsodat s még fogom neked szolgálni. Allah meghallgatá imáimat s fel-fedezte előttem, a mit tudni akartam.

— Ne beszélj te többé Allahról e pusztá-ban, mert itt most más Istent imádnak. Itt ma már a fátyolos próféta az isten s a rab-lás és gyilkosság vallása uralkodik. Sötét felhő borult a jámbor kirgizek elméjére s fátyol takarja szemüket, hogy ne láthassák a különbséget az egyedül igazi örök Isten,

Allah, és egy világcsaló között. A mozlim hit, Juszuf fiam, veszendőbe indult, s napke-llettől napnyugtáig e nagy pusztán csakis én maradtam hű régi vallásunkhoz, a többi mind, mind Mokaht, az új fátyolos prófé-tát, imádja.

— Most már ketten vagyunk, — szól Ju-szuf — és mi ketten sokat tehetünk.

— Látom arcodon s tekintetedben Allah kezét; te az igaz hit bajnoka vagy; én imá-dkozni fogok érted.

— Beszélj tehát, jó Nevai, — szól Juszuf — mi történt itt, mióta eltávoztam?

— Hallgass tehát, elmondok mindent. Ez-előtt néhány évvel, épen abban az időben, mikor te elmentél, egy napon egy ember jelent meg e vidéken, fátyollal letakart arc-zal. Azt hirdette, hogy ő az Isten, ki Mó-zesben, Krisztusban, Mahomedben s más prófétákban kinyilatkozatta magát; ő e földnek és égnek ura, kinek parancsai szerint kell ezután minden élő lénynek élni. Hirdette, hogy nem szükséges kegyesen élni; rabolni, gyilkolni szabad, s minden bűnt meg lehet egy-két imával és neki adott ajándékkal vál-tani. Ez az új hit, mely az embernek teljes szabadságot ad, gyorsan elterjedt az egész pusztában, s már egy pár év alatt nemcsak

e pusztaság, hanem a fényes Samarkand, a jámbor Bokhara és az erős Khiva is s ezen kívül a három kánság legnevezetesebb váro-sai elfogadák az új hitet. Mikor aztán a fá-tyolos próféta látta, hogy az ő istensége elég szilárdul áll, átment az Oxus folyón tulra és ott egy bevethetetlen várba huzódott, s onnan intézi most az ügyeket. Én kezdet-ben átláttam, hogy Mokaht egy nagy világ-csaló s végső erőmíg küzdöttem ellene s nem egyszer forgottam e miatt halálos ve-szedelemben; de segíteni már többé nem le-heteit. Az a szabadság, melyet Mokaht val-lása megenged, kiszorította az igaz hitet. A prófétának is nagy haszna volt az ő isten-sége után; a gyilkosságok, rablások váltsá-gul fizetett ajándékok roppant kincseket tettek ki s Mokaht hozzáférhetlen várában 100 szép nő társaságában vigan, gondtala-nul élvezheti az isteni állapot örömeit.

— S hol van az a vár, melyben a próféta jelenleg él?

— Az Oxus folyón tul, egy magas bér-cz tetején. Ha meg akarod tudni, állj ki a pusztára, s ha egy csoport zarándokot látsz, csatlakozzál hozzá s bizonyosan oda érsz, mert most az egész világ úgy siet a próféta várához, mint egykor a Mahomed sirjához.

S ha oda érsz, látni fogsz csodadolgokat. Látni fogod a prófétát megjelenni oly fé-nyességben, minőt nem láttál. Én is voltam ott egy alkalommal s szemtanúja valék an-nak a csalásnak, mit a próféta véghezvitt. Ezen alkalommal nem kevesebb, mint 50 ezer ember gyűlt össze, hogy a fátyolos pró-fétát láthassa. Miután a zarándokok roppant mennyiségű ajándékaikat a vár előtt össze-hordották, követet küldöttek a várkapuhoz, felkérni a nagy prófétát, hogy mutatná meg szent lényét hívőinek. A próféta kegyesen tudomásul vevén a nép óhaját, azon ize-nettel küldte ki szolgáját, a várnak egyetlen férfi-lakosát a prófétán kívül, hogy ne kíván-ják őt látni, mert az ő fényessége mindnyá-jukat meg fogja vakítani. Erre az egész óri-ási néptömeg földre vetve magát, könyör-gött, hogy jelenjék meg a próféta, s ők nem bányák, ha azonnal meghalnak is, csakhogy egyszer láthassák. A próféta küldöncze nem sokára ismét visszatért azzal az izennel, hogy másnap este naplementekor legyenek a várkapu előtt, mert a próféta meg fog jelenni előttük; addig is a hozott ajándékokat, mi-ket a próféta kegyesen elfogad, hordják a várkapu elé. Másnap este, mikor épen a nap lemenő félben volt, megnyitá a várkapu. Fé-

(Vége következik.)

Ifj. Kovács Dániel.

Sáska Antal,
elnök.

Futásfalva község korcsmárlási joga
az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Feltorja község korcsmárlási joga az 1888-ik évre haszonbérbe kiadandó lévén, annak nyílt árverésen leendő eszközlésére folyó évi **december hó 12-ének** d. u. 4 óráját tűzöm ki.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Arverezni ohajtók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt

Gábor Péter,
főszolgabíró.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

2-3